

Váš dopis značky / ze dne
Email / 30 .1. 2014

Naše značka

Vyřizuje / linka

Místo odeslání / dne
Praha/.1. 2014

Věc

Stanovisko SMS ČR k dotazu obce XXX ve věci veřejného opatrovnictví

Znění dotazu:

Naše obec byla rozhodnutím okresního soudu ustanovena hmotněprávním opatrovníkem občana, který je v obci přihlášen k trvalému pobytu a jehož svéprávnost je omezena. Opatrovaný se v obci nezdržuje (k objektu, který je místem jeho TP ani nemá žádná práva), dlouhodobě pobývá v psychiatrické léčebně, která se nachází ve značné vzdálenosti od zdejší obce. Jsme obcí I. typu bez personálních kapacit pro to, abychom mohli opatrovnickou funkci soustavně a náležitě vykonávat. Tím, že opatrovanec ani nepobývá na území obce, je řádné plnění této funkce naší obcí prakticky nemožné.

Prosíme o informaci, zda lze za daného stavu věci docílit změny výše popsaného rozhodnutí, popř. jak ve věci dále postupovat?

Pro úplnost dodáváme, že řízení o ustanovení opatrovníka bylo zahájeno již loňského roku, kdy došlo také k omezení ke způsobilosti k právním úkonům u této osoby.

Odpověď:

Vážený pane starosto,

problematika opatrovnictví je nově upravena zákonem č. 89/2012 Sb., občanským zákoníkem, od úpravy předchozí se nijak zásadně neliší. Níže z něj cituji ustanovení, která jsou ve Vaší záležitosti relevantní.

§ 62

V rozhodnutí o omezení svéprávnosti jmenuje soud člověku opatrovníka. Při výběru opatrovníka přihledne soud k přáním opatrovance, k jeho potřebě i k podnětům osob opatrovanci blízkých, sledují-li jeho prospěch, a dbá, aby výběrem opatrovníka nezaložil nedůvěru opatrovance k opatrovníkovi.

§ 63

Opatrovníkem nelze jmenovat osobu nezpůsobilou právně jednat nebo osobu, jejíž zájmy jsou v rozporu se zájmy opatrovance, ani provozovatele zařízení, kde opatrovanec pobývá nebo které mu poskytuje služby, nebo osobu závislou na takovém zařízení.

Nově je však upraveno bydliště člověka, kde se klade důraz nikoliv na trvalý pobyt, ale na faktické bydliště člověka: *člověk má bydliště v místě, kde se zdržuje s úmyslem žít tam s výhradou změny okolností trvale; takový úmysl může vyplývat z jeho prohlášení nebo z okolností případu. Uvádí-li člověk jako své bydliště jiné místo než své skutečné bydliště, může se každý dovolat i jeho skutečného bydliště. Proti tomu, kdo se v dobré víře dovolá uvedeného místa, nemůže člověk namítat, že má své skutečné bydliště v jiném místě.*

V daném případě doporučuji obrátit se s dotazem na další postup přímo na příslušný soud; argumentoval bych přitom především tím, že faktické bydliště ve Vaší obci opatrovanec nemá a dále s ohledem na popsání stav Vaše obec nemůže řádně plnit úlohu opatrovníka, neboť je to jednoznačně v rozporu s potřebou opatrovance (přesně z těch důvodů, které jste ve svém dotazu uvedl). Rovněž je možné si představit rozpor mezi zájmy obce a nechtěného opatrovance.

Vypracoval: Mgr. Jan Bartonička

Ověřil: Mgr. Kateřina Malá

Upozorňujeme, že tuto službu (odpovědi, rozbor, řešerše) poskytuje Sdružení místních samospráv ČR výhradně zástupcům členských obcí, a to bezplatně za podmínky řádné úhrady členských příspěvků. Je zcela na tazateli, zda danou odpověď (rozbor, řešerši) bude akceptovat.